

Buskåker-Romme-Sör Romme-Hesse-Övre Svärdsjö

Buskåker (Buskeåker 1539 års jordebok). Ordet buske kan syfta på ett busksnår eller en enskild buske.

Romme har mycket gamla anor i denna trakt. Redan 1383 förekommer namnet i Diplomatarium Dalekarlicum sid. 2 or. Namnet tolkas av prosten Sahlstedt i Stora Tuna som ”rum eller rymd” men andra former av ordet med betydelsen ”vid, rymlig” anspelar direkt på det stora vida området som här breder ut sig. Dalkarlarna benämnde fordom de stora vida slätterna neråt landet som Romboland.

Hesse. Hessesjön har en gång hetat Hedhsior” hedsjön, sjön på heden” och detta namn ingår i bynamnet Hesse som ursprungligen 1386 hette j Haesse (Diplomatarium Dalekarlicum 1 ,s. 45). 1390 förekommer även formen a Hedze (Diplom i R A 1390 13.10 =Diplomatarium Dalekarlicum 3, s. 17). Ursprungsordet hed ska tolkas som” moss- och risrik tallskog, lavrik tallskog”.

Svärdsjö skrevs 1384 Svalesjö och Swalase (Diplomatarium Dalekarlicum 2, s. 3 f. or).Namnet har ansetts innehålla ordet svärd-svard som syftar på svål med syftning på gräsväxt på botten eller stränderna. Namnet Svärdsjö är alltså ett sjönamn.

Buskåker

Buskåkersvägen 1996

Ur Namnberedningens protokoll kan man läsa :”Hessevägen, som går från Tunavägen till byn Hesse, har stängts av vid järnvägen i Buskåker. Östra delen av Hessevägen bör därför byta namn. Förslag till namn på denna väg är Buskåkersvägen eftersom den leder till Buskåker”.

Dybecks väg 1985

Bakgrunden till namnförslaget är följande: Magnus Dybeck, som föddes 1786 och avled 1841, var komminister i Stora Tuna. En brorson till honom, Rickard Dybeck, skrev texten till” Du gamla du fria” med musik efter en av honom nedtecknad folkmelodi från Västmanland.

Buskåkersvägen 1999

Foto: Olle Stålberg

Hedevägen 1954

Hedevägen är namnet för vägen från Buskåker genom Hede.

Ottsvägen 1954

I protokoll från Fullmäktige 16/8 1954 framgår att ”Ottsvägen var den väg som gick parallellt med och på järnvägens västra sida från Hessevägen räknat. Vägen, som går mot Ottsgårdens åkerskiften, bör med sitt namn kunna bevara namnet på Ottsgården i Hesse”. Otts är en genitiv form av dopnamnet Otto (Harry Ståhl. Stora Tuna –en sockenbeskrivning).

Tunavägen 1954

Tunavägen var den sträcka som norrut ledde från Stora Tuna kyrka in mot Borlänge. Tuna har i vårt fornspråk betydelsen ”en inhägnad, avstängd och befäst plats”.

Romme**Adjutantgatan** 1969

Adjutantgatan löper i riktning mot Rommehedsläget från nya avfarten mot Dala Airport. Namnet anknyter till ”de militära orden”. En adjutant är en officer eller underofficer som biträder en högre chef i tjänsten.

Axvägen 1977

Namnet har anknytning till ”växter eller växtdelar”.

Broddvägen 1977

Namnet har anknytning till "växter eller växtdelar". Brodden är benämningen på nyss uppkommen säd.

Drabantgatan 1956

Drabantgatan löper parallellt med och strax söder om Smedjebacksvägen i Norr Romme. Drabanter var ursprungligen livvakter som beskyddade en kung eller en furstlig familj.

Frövägen 1977

Namnet har anknytning till "växter eller växtdelar".

Halmvägen 1977

Namnet har anknytning till "växter eller växtdelar".

Havrevägen 1976

Namnet har anknytning till "växter eller växtdelar".

Hedgatan 1954

Hedgatan utgår från Rommevägen vinkelrätt västerut över det nya bostadsområdet i Romme . Platsen har tidigare kallats " hea " vilket motiverar namnförslaget, enligt protokoll från Stora Tuna Kommunfullmäktige 1954.

Järnvägsgatan 1977

Namnet på gatan syftar på närheten till Stora Tuna station. Tidigare hette denna gata Stationsvägen. Då förelåg förväxlingsrisk med Stationsgatan i Borlänge centrum. Därav namnbytet.

Kaptensgatan 1969

Namnet på gatan anknyter till "de militära orden". Kapten är benämningen på en officersgrad.

Knektgatan 1956

Namnet på gatan anknyter till "de militära orden". Knekten var en krigare till fots.

Kvarngatan 1954

Kvarngatan går norrut parallellt med Rommevägen i riktning mot Tuna kvarn vilket motiverar namnförslaget.

Kvistgårdsvägen 1954

Kvistgårdsvägen är den väg som strax innan man når Rommehedslägret svänger av från Rommevägen i riktning mot Kvistgårdarna. Vägen har gamla anor och protokoll från när vägen offentligt namnsattes har inte gått att uppbringa. Samtal med äldre boende i detta område har gjort att man med största sannolikhet kan fastslå att det bör ha skett år 1954. Arbeten med travbanan och andra vägars tillkomst i området som skedde samtidigt med Kvistgårdsvägen talar för detta.

Lägergatan 1956

Namnet på gatan anknyter till "de militära orden". Namnet syftar direkt på den lägerplats som fanns i detta område.

Marschgatan 1954

Marschgatan är namnet på den gata som går parallellt med Rommevägen. Innan Dalregementets soldater började sina vapenlekar på exercisplatsen vid nuvarande Rommehedslägret, och innan ännu någon övningsplats vid Rommehed var påtänkt, så hade soldaterna enligt Dalregementets urkunder rätt att under sina officerares uppsikt utföra "marscheringar och helomvändningar" på Hesse- och Buskåkersböndernas träden. Det är troligt att en del av denna trädsexercis utfördes just i det område där Marschgatan nu ligger.

Mjölnergatan 1977

Namnet anknyter till benämningen på den person som malde säden vid kvarnen i området.

Nybrovägen 1954

Fullmäktige fastställde namnet Nybrovägen för den väg som utgick från Rommevägen strax norr om branddammsanläggningen. Namnet var också sedan gammalt brukat av tunaborna på denna väg men ett mycket vanligt namn på Nybrovägen närmast Romme var Lushavsvägen. Detta syftade på den vattensamling som fanns nära militärförläggningen..

Paradgatan 1956

Namnet anknyter till "de militära orden". Paradgatan ska minna om de parader som militären anordnade vid Rommehed.

Pilotvägen 1991

Namnet ska anknyta till flygplatsen som ligger i området och till flygtrafiken som anlöper den.

Paradgatan 1999

Foto: Olle Ståhlberg

Rekrytvägen 1977

Namnet anknyter till ”de militära orden”. Rekryter kallades de ungdomar som skulle fullgöra sin militärutbildning. Tidigare hette denna väg Villavägen. Namnet ändrades då förväxlingsrisk med Villagatan i Hönsarvet förelåg.

Rommevägen 1954

Den nuvarande landsvägen från Stora Tuna kyrka söderut mot Svärdsjö benämnes Rommevägen.

Rotegatan 1956

Namnet anknyter till ”de militära orden”. En rote var ursprungligen ett område som skulle sörja för kostnaderna för en indelt soldat men namnet rote skulle också kunna syfta på två plan som flyger i grupp.

Silogatan 1977

Namnet har anknytning till den kvarnrörelse som fanns i området.

Smedjebacksvägen 1954

Smedjebacksvägen är namnet på den väg som leder från Rommevägen västerut i riktning mot Sellnäs, Koppshyttan och Skenshyttan. År 1954 fanns ett förslag att ge vägen namnet Sellnäsvägen men detta namn var struket i fullmäktiges handlingar och namnet Smedjebacksvägen blev det gällande namnet på vägen efterhand. Exakt när denna namnsättning sker har varit svårt att finna igen i

protokoll men detta beslut måste ha tagits vid samma fullmäktigesammanträde 1954.

Soldatvägen 1977

Namnet anknyter till "de militära orden".

Stackvägen 1977

Namnet anknyter till "växter eller växtdelar".

Stamvägen 1977

Namnet anknyter till de "militära orden".

Stråvägen 1977

Namnet anknyter till "växter eller växtdelar".

Stubbvägen 1977

Namnet anknyter till "växter eller växtdelar".

Taptogatan 1977

Namnet anknyter till "de militära orden". Tapto blåses vanligen på trumpet vid dagens slut vid militäranläggningen.

Vetevägen 1977

Namnet anknyter till "växter och växtdelar". Tidigare hette denna väg Kornvägen men förväxlingsrisken med Kornstigen på Tjärna ängar var uppenbar och Kornvägen fick sitt namn ändrat till Vetevägen.

Väpnargatan 1956

Namnet anknyter till "de militära orden".

Sör Romme

Befälsgatan 1969

Namnet anknyter till "de militära orden".

Beväringsgatan 1969

Namnet anknyter till "de militära orden". Beväringen är en person som fullgör sin militära utbildning.

Flygplatsvägen 1983

Namnet anknyter till den flygplats som vägen leder till. Flygplatsvägen benämndes tidigare Hangarvägen.

Furirgatan 1969

Namnet anknyter till ”de militära orden”. Furir var den näst högsta underbefälsgraden.

Fänriksgratan 1969

Namnet anknyter till ”de militära orden”. Fänrik var den lägsta svenska officersgraden.

Korpralvägen 1969

Namnet anknyter till ”de militära orden”. Korpral var den lägsta underbefälsgraden.

Rommevägen 1954

Den nuvarande landsvägen från Stora Tuna kyrka söderut mot Svärdsjö benämnes Rommevägen.

Rommevägen 1999

Foto: Olle Stålberg

Trumslagargatan 1983

Namnet anknyter till ”de militära orden”. Trumslagaren var en viktig person i det militära livet.

Överstevägen 1988

Namnet anknyter till ”de militära orden”. Överste är en officersgrad.

Hesse

Forsbackavägen 1954

Forsbackavägen är namnet på vägen från Hessevägen genom Norr Hesse och vidare genom Forsbacka.

Hessevägen 1954

Hessevägen är namnet för vägen från vägskälet vid Buskåkers gästgivargård mot Hesse.

Smedjebacksvägen 1954

Smedjebacksvägen är namnet på den väg som leder från Rommevägen västerut i riktning mot Sellnäs, Koppslahyttan och Skenshyttan. År 1954 fanns ett förslag att ge vägen namnet Sellnäsvägen men detta namn var struket i fullmäktiges handlingar och namnet Smedjebacksvägen blev det gällande namnet på vägen efterhand. Exakt när detta sker har varit svårt att finna igen i protokoll men detta beslut måste ha tagits vid samma fullmäktigesammanträde.

Övre Svärdsjö

Rommevägen 1954

Den nuvarande landsvägen från Stora Tuna kyrka söderut mot Svärdsjö benämnes Rommevägen.